

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 59:

Forslag til folketingsbeslutning om øget brug af samfundstjeneste for unge kriminelle og om nedsættelse af den kriminelle lavalder til 12 år.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.
(Fremsat 24/11 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Efter beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti pålægges regeringen inden udgangen af dette folketingsår at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage de nødvendige ændringer og administrative forskrifter med det formål at øge brugen af samfundstjeneste for unge kriminelle samt at nedsætte den kriminelle lavalder til 12 år.

Forslaget må være ment som en politisk markering. Vi har jo drøftet disse spørgsmål flere gange i denne Folketingssamling. Den 19. november sidste år førstebehandlede vi Venstres og De Konservatives beslutningsforslag om forebyggelse og bekæmpelse af ungdomskriminalitet, B 25. I den forbindelse drøftede vi jo netop spørgsmålet om særlige initiativer over for unge kriminelle, herunder en særlig ungdomssamfundstjeneste. Og i december havde vi en længere forespørgselsdebat om voldskriminalitet, også ved den lejlighed var de unge kriminelle i fokus. Forslaget om at sænke den kriminelle lavalder til 12 år har også været fremme tidligere.

Samlet må jeg derfor konstatere, at beslutningsforslaget ikke indeholder noget nyt. Jeg vil derfor afstå fra en udførlig redegørelse for regeringens massive indsats mod ungdomskriminalitet, men i stedet benytte lejligheden til kort at opridse hovedpunkterne i regeringens holdning til beslutningsforslaget.

Med hensyn til samfundstjeneste er jeg meget positiv over for en udvidet anvendelse af samfundstjeneste som en generel sanktionsmulighed. Det er i den forbindelse meget glædeligt, at vi på det seneste har set en stigende anvendelse af samfundstjeneste ved de danske domstole.

Jeg mener endda, at der er god grund til at gå videre endnu, vel at mærke over for personer over den kriminelle lavalder. Derimod mener jeg ikke, at der bør gælde særlige regler om anvendelse af samfundstjeneste i forhold til unge kriminelle, dvs. unge mellem 15 og 17 år. Men dermed ikke være sagt, at vi ikke skal have mulighed for at anvende særlige foranstaltninger over for denne aldersgruppe.

Det illustrerer jo f.eks. den ordning, nemlig ungdomskontraktordningen, som blev gjort permanent her fra sidste sommer, der gør, at vi her har en god sanktion over for unge førstegangskriminelle, som forhåbentlig kan virke endnu mere præventivt og have endnu større indflydelse på at få unge væk fra en kriminel løbebane. Jeg og socialministeren har store forventninger til, at vi nu vil se at både politi, kommuner og også domstolene lægge større vægt på den nye sanktionsanvendelse over for unge førstegangskriminelle under 18 år.

Med hensyn til den kriminelle lavalder er det grundlæggende synspunkt bag de nuværende regler, at strafbare handlinger, der er begået af unge under 15 år, ikke er af samme strafværdighed som tilsvarende handlinger begået af personer over 15 år. Den kriminelle lavalder bør således være baseret på, hvornår børn i almindelighed kan antages at have en sådan modenhed, at man kan forsvare at anvende egentlige strafretlige sanktioner mod dem. Jeg vil i den forbindelse fremhæve, at den kriminelle lavalder også er 15 år i alle andre nordiske lande.

Den kriminelle lavalder indebærer ikke, at vi skal forholde os passive over for kriminalitet, der begås af børn under 15 år, tværtimod. Rigspolitichefens rapport om gadebander fra september 1998, som der henvises til i bemærkningerne til beslutningsforslaget, viser jo også, at der er et reelt problem her. Det er derfor efter regeringens opfattelse vigtigt, at også denne

gruppe skal mødes med en hurtig og konsekvent reaktion. Det skal være en reaktion, som signalerer samfundets misbilligelse over for de kriminelle handlinger, og det skal være en reaktion, der kan forhindre, at de unge bliver forankret i en kriminel løbebane, at de begynder at opleve sig selv som værende kriminelle, og vi dermed stigmatiserer et forløb, som betyder, at de kommer ud i hårdere og hårdere kriminalitet. Men myndighedernes indsats på dette område skal bygge på forebyggende og sociale initiativer og ikke på straffende foranstaltninger, heller ikke samfundstjeneste.

Til slut vil jeg gerne fremhæve, at regeringen naturligvis følger udviklingen i kriminaliteten blandt de unge meget nøje og også fremover er parat til at iværksætte de nødvendige initiativer.

Jeg nævnte før Rigspolitichefens rapport om gadebander. Rapporten indeholder en kortlægning af bandekriminalitetens omfang og udbredelse i Danmark, og den giver os mulighed for at sætte målrettet ind, hvor problemerne er størst. Det har vi bl.a. gjort på Nørrebro, hvor en intensiv indsats fra politiets side i samspil med de sociale myndigheder har betydet et meget stort fald i antallet af sigtelser – ja, et fald på hele 50 pct. fra sommeren 1997 og frem til nu.

Det beviser, at det betaler sig at lave den målrettede indsats, og at det betaler sig, at myndighederne samarbejder. Det er ikke noget, politiet kan gøre alene; det kræver et godt samspil med de kommunale myndigheder, både inden for socialområdet og inden for uddannelsesområdet, og jeg er glad for, at det er lykkedes i så stort omfang på Nørrebro, hvor det var stærkt tiltrængt – også når vi taler om de problemer, der kan være i forholdet til andre etniske miljøer her i landet.

Det er de forebyggende, de sociale tiltag, der er vejen frem over for kriminalitet begået af børn under 15 år og ikke straf og opdragelsesanstalter, som forslagsstillerne nævner. Jeg håber, at det kun er Dansk Folkeparti og formentlig også Fremskridtspartiet, der går ind for at nedsætte den kriminelle lavalder. Det er ikke det, der er brug for.

Regeringen kan ikke støtte beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg er selvfølgelig ked af, at regeringen ikke vil være med til det forslag, vi har fremsat fra

Dansk Folkepartis side. Vi kunne godt tænke os, at regeringen var lidt mere positiv over for kriminalitetsbekæmpelsen og stillede sig meget mere på den lovlige del af befolkningens side i kampen mod kriminaliteten.

Men jeg vil godt spørge justitsministeren, om det ikke giver stof til eftertanke, at Justitsministeriets underafdeling – havde jeg nær sagt – politiet er af den opfattelse, at den kriminelle lavalder på 15 år er forældet og bør ophæves. Dansk Kriminalpolitiforening mener, at meget unge kriminelle spekulerer i, at de ikke kan straffes. Formanden for kriminalpolitiet, vicekriminalkommisær Henning Glintborg, understregede over for Jyllands-Posten den 3. april 1995, at man havde diskuteret spørgsmålet grundigt i politiet, og holdningen var altså, at den kriminelle lavalder skulle afskaffes, så man også kunne straffe meget unge personer, der begik alvorlig kriminalitet. Vækker det ikke eftertanke hos regeringen, at politiet mener, at den kriminelle lavalder skal afskaffes?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det er måske lidt usædvanligt, at vi får sådan en pingpongdebat mellem ordføreren for forslagsstillerne og ministeren her ved starten af forhandlingen om et beslutningsforslag, men da formanden har tilladt det, skal jeg da gerne svare på hr. Skaarups spørgsmål.

Jeg forstår, at hr. Skaarup mener, at hver gang en faglig organisation har et synspunkt, er det noget, Dansk Folkeparti kan indkassere og tage til sig som sit synspunkt. Jeg synes, det ville være interessant at se det samme i fremtiden på en række andre områder, at hvis f.eks. Dansk Metal eller SiD eller Kvindeligt Arbejderforbund skulle mene noget, er det et synspunkt, som Dansk Folkeparti bare vil tage til sig. Det kan da blive interessant.

Men sådan har vi det ikke i Socialdemokratiet. Vi forholder os til sagerne ud fra vore egne holdninger, også når det gælder politiets organisationer. Hvis Dansk Kriminalpolitiforening har det synspunkt, at den kriminelle lavalder skal nedsættes fra de nuværende 15 år, er vi ikke enige med foreningen. Vi mener ikke, det er den vej, vi skal gå, men vi skal til stadighed være målrettede i vores indsats, også mod den kriminalitet, der begås af børn under den kriminelle lavalder, og det er vi også.

Den nuværende regering har taget en række målrettede initiativer på socialministerens område, også over for den gruppe børn. Der er

etableret flere pladser i de såkaldt sikre sociale institutioner netop for at sikre, at man kan tilbageholde unge, der har en kriminel eller en anden form for uacceptabel adfærd over for deres omgivelser, og gøre en socialpædagogisk indsats mod deres adfærd, som vi ikke kan tolerere i vort samfund. Der er sket en udvidelse af de rammer, som socialministeren og de sociale myndigheder kan arbejde inden for og foretage den behandling, og det er regeringens politik, at det er det, som skal være med til at sikre, at de unge ikke stigmatiseres som kriminelle, men kommer i gang med et andet forløb i deres tilværelse, et kriminalitetsfrit forløb.

Margot Torp (S):

Årsagen til, at børn og helt unge havner i kriminalitet, skal efter Socialdemokratiets mening ikke søges i, at der bliver straffet for lidt.

At tro, at man kan mindske ungdomskriminaliteten ved primært at satse på en politimæssig indsats over for børn, modbevises af alle, der har beskæftiget sig med kriminelle børn. Det er gennem et dygtigt og veltilrettelagt socialt arbejde, vi kan hjælpe de familier, hvor børnene er i fare for at havne i kriminalitet eller allerede er godt i gang.

Skal vi forhindre, at børn og unge vælger en kriminel løbebane, må vi give dem fornuftige sociale alternativer, og der gøres i disse år vigtige og meget positive erfaringer med at inddrage lokale, stærke ressourcepersoner i en kriminalitetsdæmpende indsats. Jeg er specielt bekendt med den indsats, der gøres i Århus, hvor en hel vifte på 12 forskellige tiltag, som er målrettet forskellige grupper, medvirker til at forebygge, at børn og unge indleder eller fortsætter en kriminel løbebane. Især et program, som kaldes Mentorprogrammet, virker meget perspektivrigt. Unge af fremmed herkomst får her støtte og vejledning til at udvikle en struktur hverdag, hvor de oplever, at omgivelserne reagerer hurtigt og konsekvent på uacceptabel adfærd, samtidig med at de får støtte til at lære basale sociale færdigheder.

At sænke den kriminelle lavalder til 12 år er efter Socialdemokratiets mening ensbetydende med at opgive at forebygge ungdomskriminaliteten. Vi her i Folketinget kan ikke overlade til politi og retsvæsen at tage sig af kriminelle børn.

Tidligere tiders opdragelsesanstalter var ikke nogen succes, og det at samle unge kriminelle i særlige fængselsafsnit er det heller ikke, viser

erfaringerne. De fiduser, de unge ikke kender i forvejen, skal de nok få lært her, og deres identitet som kriminelle forstærkes massivt.

Der findes stadig alt for mange børn og unge, som tidligt i deres liv er blevet svigtet af både forældre og samfund og derfor søger tilflugt i det kriminelle miljø, og i Socialdemokratiet er vi fortsat optaget af, hvordan vi kan forebygge, at børn udsættes for sådanne svigt. Hvordan kan vi eksempelvis hjælpe de forældre, der ikke magter forældrerollen? Det kan ske enten ved at støtte dem i hjemmet eller ved mere konsekvent at fjerne truede børn. Samtidig ønsker vi, at kommunerne fortsætter deres mange forskellige bestræbelser på området, og at de udveksler erfaringer, så der kan ske en løbende forbedring af hele indsatsområdet.

En sænkning af den kriminelle lavalder til 12 år kunne blive en alvorlig sovepude, der vil hæmme en effektiv og perspektivrig indsats som den, der bl.a. finder sted i Århus, så Socialdemokratiet kan på ingen måde støtte dette forslag.

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil gerne på Venstres vegne slå fast med syvtommersøm, at ansvaret for børn og unge først og fremmest er forældrenes ansvar.

Når der er tale om børn under 15 år, er der tale om børn, som ikke helt kan overskue konsekvenserne af deres egne handlinger, og jeg er bange for, at man tager presset af forældrene i deres rolle som forældre ved at lade andre helt og holdent opdrage dem med – var jeg lige ved at sige – både gulero og stok. Men lever forældrene ikke op til deres ansvar, har kommunen pligt til at gribe ind, og jeg tør roligt sige som kommunalpolitiker, at den pligt skal man nok leve op til.

Har et barn begået noget strafbart, bliver kommunen underrettet af politiet – det sker telefonisk, og det sker straks – og så har en sagsbehandler bare at rejse sig fra skrivebordet, inden der er gået 20 sekunder, og deltage aktivt i behandlingen af barnets problem, få snakket med barnet og med forældrene. Der må ikke gå dage, før man reagerer fra det offentliges side i de tilfælde, hvor forældrene ikke opfylder deres rolle som forældre, for hvis det sker, føler barnet, at dets handling ikke får nogen konsekvenser.

Der skrives i oplægget til forslaget fra Dansk Folkeparti, at en nedsættelse af den kriminelle lavalder betyder, at de unge kan dømmes til

anbringelse på institution. Men børn og unge kan i den grad anbringes allerede nu. Er der problemer i hjemmet, og forældrene indser det, kan man frivilligt få anbragt barnet i et forsøg på at hjælpe det, og ellers er der tvangsmæssige muligheder, hvor en dommer skal medvirke.

Der er derfor set med Venstres øjne ingen grund til at nedsætte den kriminelle lavalder. Politiet har for så vidt allerede nu kunder nok i butikken, og der er ingen grund til at gøre politiet mere magtesløst i dets forsøg på at løse opgaverne. Det vil jo igen udhule de konsekvenser, børnene og de unge kan blive konfronteret med.

Dansk Folkeparti skriver, at der er eksempler på, at unge under 15 år har begået mord, men mig bekendt er det eksempler, der ikke er hentet her fra landet. Man skriver også, at efter en nedsættelse af den kriminelle lavalder vil børnene under 15 år kunne være i fred for dem, der er over 15 år, men jeg tror ikke, at en nedsættelse har nogen indflydelse overhovedet.

Det er klart, at den første lovovertrædelse skal medføre konsekvenser, men der er altså også andet end en straf, nemlig at gå ind og hjælpe. Man skriver i begrundelsen, at det skal kunne mærkes på lommepengene, at lommepengene skal fratages børnene. Her må vi sådan lidt sarkastisk sige: Jamen nu er det jo sådan, at i hvert fald børn under 13 år slet ikke må gå ud og tjene lommepenge. Den regel så vi gerne lavet om, men det er altså lidt svært at komme efter de 12-årige og sige, at nu straffer vi jer ved at tage de penge, I tjener, når de ikke engang må tjene noget.

Venstre kan altså ikke tilslutte sig en nedsættelse af den kriminelle lavalder.

Brian Mikkelsen (KF):

Da den konservative ordfører, hr. Bendt Bendtsen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremsige følgende:

Det Konservative Folkeparti siger nej til at sætte børn på 12 år i fængsel, som resultatet kan blive, hvis dette beslutningsforslag bliver vedtaget. Forslagsstillerne skriver nemlig i deres bemærkninger til forslaget:

»Strafudmålingen, sanktionerne og de øvrige foranstaltninger, der i dag foretages over for gruppen af 15- til 18-årige, skal efter forslagsstillerne opfattelse også kunne iværksættes over for unge i alderen 12 til 15 år.«

Det betyder, at man siger ja til at sætte 12-årige i fængsel i værste fald, og det siger vi klart

nej til fra konservativ side. Vi er meget enige i, at der skal være mere konsekvens i retspolitikken; det er nemlig konservativ politik, og det har det hele tiden været. Men at placere børn på 12-13 år i kriminalforsorgens regi vil være tåbeligt og uden nogen virkning.

I det hele taget bør den kriminelle lavalder ikke være det store politiske spørgsmål, som den gøres til. Der skal gribes hårdt ind over for kriminalitet, både når den begås af unge over 15 år og af børn under 15 år, og der bør ske sanktioner over for alle, ligegyldigt om de er fyldt 15 år eller ej. Men har vi med børn at gøre, kan disse sanktioner sagtens foregå i socialt regi og ikke i kriminalforsorgens regi.

I forbindelse med børns anbringelse uden for hjemmet er der flere gange og også med den seneste lovændring givet mulighed for, at børn kan anbringes til socialpædagogisk observation og behandling i helt op til 12 måneder. Redskaberne er altså til stede i dag, også uden for kriminalforsorgens regi, og de unge kan mærke konsekvenserne, såfremt viljen er til stede fra myndighedernes side, uanset om den kriminelle lavalder er 12, 13, 14 eller 15 år. Aldersgrænsen er egentlig ganske uinteressant, for det, som er interessant, er, om der sker noget, om der kommer en sanktion, når man betræder de forkerte veje.

I forslaget vedrørende ungdomskriminalitet, som Det Konservative Folkeparti og Venstre for kort tid siden havde til behandling her i salen, og som justitsministeren jo omtalte, beskrev vi muligheden for brug af samfundstjeneste og brug af ungdomskontrakter for unge under 15 år. Derfor er vi enige med forslagsstillerne i denne del af forslaget, altså at børn og unge lærer, at der er en konsekvens af egne handlinger. Ungdomskontrakterne for de 15-17-årige udformes i dag i et samarbejde mellem politi og sociale myndigheder samt forældrene, og det kan også lade sig gøre, selv om børnene er under den kriminelle lavalder. Er det så en straf, vil nogle spørge. Vi kalder det opdragelse og at skulle stå til ansvar for egne handlinger.

Hvis jeg skal sammenholde vore meninger med forslaget, er vi meget uenige i, at 12-årige skal have mulighed for at ende i fængsel, og vi er enige med forslagsstillerne i, at der bør være mulighed for en udvidet samfundstjeneste for unge kriminelle.

Med disse bemærkninger kan jeg altså konkludere, at vi ikke tror på en nedsættelse af den kriminelle lavalder. Det har intet med virkelig-

heden at gøre, og derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Anne Bastrup (SF):

Dansk Folkepartis forslag her er en udløber af kampagnen med overskriften »Volden ud af Danmark«, men gudsketakov har den kampagne ikke givet den genlyd i den offentlige debat, som Dansk Folkeparti har sat næsen op efter.

Jeg har set det nyeste kampagneinitiativ, hvor Dansk Folkeparti vender tilbage til det gamle system med oppiskning af fremmedhadet. Jeg så en annonce, hvorefter det angiveligt skal være de fremmedes skyld, at efterlønsordningen blev lavet om. Det viser lidt om niveauet for Dansk Folkepartis måde at føre politik på.

Efter SF's opfattelse er dette forslag et enkelt forsøg på at skabe en løsning, og det er under ingen omstændigheder SF's svar på problemet. Børn og unge laver ikke kriminalitet, hvis de bor i et område, hvor der er relevante fritidstilbud, og hvor der er mulighed for god kontakt med voksne. Børn og unge bliver ikke kriminelle, hvis de har et trygt familieliv, hvor de voksne interesserer sig for dem, hvor de voksne kan være eksempler til efterfølgelse, og hvor voksenkontakten er god og stabil. Skal vi forhindre, at børn og unge kommer ind på en kriminel løbebane, er det de ting, der skal være i orden, og er der problemer, er det sociale tiltag, man skal sætte ind med.

Vi har rundt omkring i landet mange initiativer i gang, Mentorprojektet i Århus er nævnt, Nørrebro Bydelsråds initiativ er nævnt, og vi er på nuværende tidspunkt i gang med at drøfte med socialministeren, om vi skal ændre på mulighederne for tvangsfjernelse af børn. Der er en lang række initiativer i gang til at sikre, at børn og unge får en god, tryk opvækst, og det er forudsætningen for at forhindre, at de får en kriminel løbebane.

Nu skal jeg jo også være ærlig og sød og alt sådan noget, selv om det ellers somme tider kan være lidt svært, når det er Dansk Folkeparti, det handler om. Men Dansk Folkeparti lægger jo også op til øget brug af samfundstjeneste, og der skal ikke herske tvivl om, at SF støtter, at der bruges samfundstjeneste i højere grad, end det hidtil er sket, fordi det er en af de sanktionsformer, der viser, at recidivet falder. Men det skal naturligvis kun ske, hvis det drejer sig om unge over 15 år.

Sonja Albrink (CD):

Dette forslag indeholder to punkter: dels ønsker forslagsstillerne øget brug af samfundstjeneste over for unge kriminelle, og dels ønsker man at nedsætte den kriminelle lavalder til 12 år.

Jeg vil gerne slå fast, at anvendelsesområdet for samfundstjeneste som alternativ til frihedsstraf er vi i CD altid parat til at diskutere. Derimod vil vi absolut ikke være med til at nedsætte den kriminelle lavalder.

Forslagsstillerne har ikke brugt megen plads i bemærkningerne til den del af forslaget, der vedrører samfundstjeneste, og jeg har faktisk vanskeligt ved at blive klog på, hvor forslagsstillerne helt nøjagtigt vil hen, bortset fra at give mulighed for at bruge samfundstjeneste over for de 12-15-årige, hvis den kriminelle lavalder vel at mærke nedsættes. Det er faktisk lidt ærgerligt, for som nævnt vil vi i CD gerne være med til at diskutere, om ikke samfundstjeneste med stor fordel også kunne anvendes i stedet for mildere straffeformer end frihedsstraf.

Efter CD's opfattelse er der god grund til, at den kriminelle lavalder er 15 år. Vel skal man ikke generalisere, og vi er da i CD godt klar over, at børn og unge er meget forskellige i deres udvikling; selvfølgelig kan en 14-årig sagtens være mere moden og bevidst om sine handlinger end eksempelvis en 16-årig. Men vi tror altså bare ikke, at der findes en bedre måde end straffelovens aldersfiksering til at adskille de strafegnede fra dem, som ikke er det, og her synes vi faktisk, at 15-års-grænsen er passende.

Forslagsstillerne begrundet forslaget med den stigende bandekriminalitet, som især er et storbyfænomen. Men jeg har altså også meget svært ved at se, hvordan man kan komme bandekriminaliteten til livs blot ved at sænke den kriminelle lavalder, og forslagsstillerne leverer faktisk selv mine argumenter, når de gør opmærksom på, at hovedparten af medlemmerne rent faktisk er mellem 15 og 20 år og dermed over den kriminelle lavalder. Det, at de kan straffes, afholder dem altså ikke fra at begå kriminalitet, så hvorfor i alverden skulle det så være tilfældet for de 12-15 årige, som i forvejen er mindre bevidst om konsekvenserne af deres handlinger?

Forslagsstillerne citerer også i bemærkningerne rapporten »Gadebander i Danmark« fra september 1998, der er udgivet af styregruppen vedrørende gadebandekriminalitet. Heraf fremgår det, at problemet generelt er størst i storbyområder, hvor der er ghettodannelser i sociale

bebyggelser, og hvor der ikke er tilstrækkelige tilbud på klub- og fritidsaktivitetsområdet. Tror forslagsstillerne virkelig, at et problem, der særlig manifesterer sig i specielle områder, bare kan løses ved at nedsætte den kriminelle lavalder? Det tror vi i hvert fald ikke i CD.

Gadebandeproblematikken, som ellers er alvorlig nok, skal altså ikke ses i sammenhæng med en diskussion om den kriminelle lavalder. Derimod mener vi, at den skal ses i lyset af, at netop i de områder savnes der nogle generelle sociale tilbud, som skal gives i sammenhæng med en mere effektiv kriminalpræventiv og politimæssig indsats.

Vi kan derfor ikke støtte det foreliggende forslag.

Søren Søndergaard (EL):

Nogle gange behøver der ikke at være særlig gode argumenter for at opretholde tingenes tilstand, og det er der nogle der har levet højt på længe. Men der behøver vel at være gode argumenter for at forandre dem, og her synes jeg, at udgangspunktet er, at de argumenter ikke bliver fremlagt.

Hvorfor har man valgt en grænse på 12 år fra Dansk Folkepartis side? Hvis vi kigger på bemærkningerne om gadebander, skriver man bl.a.:

»Endvidere er der en klar tendens til, at medlemmerne i rand- og medløbergrupperne bliver yngre, endda helt ned til 8-9 år.«

Jamen hvorfor så en grænse på 12 år? Vi har ledt forgæves i teksten efter argumenter for 12 år i modsætning til 8 år eller 9 år eller 6 år eller 14 år, eller hvad det nu kunne være. Der er ikke fremlagt nogen argumenter.

Så skriver forslagsstillerne, at de har en forhåbning om, at en kriminel lavalder på 12 år vil betyde, at færre unge kommer ind på en kriminel løbebane. Men hvad bygger den formodning på? Vi har fået et sådan set interessant svar fra Justitsministeriet på et spørgsmål om, hvordan den kriminelle lavalder er i andre EU-lande, og det kan konstateres, at den er utrolig forskellig. I nogle lande er den faktisk helt nede på 6 år.

Måske kunne vi – det er måske en vanskelig opgave, men vi kunne i hvert fald forsøge – tænke over, om man kan aflæse noget ud af det, om der f.eks. er væsentlig færre kriminelle unge i Wales, end der er i Spanien. Som jeg lige husker det, er den kriminelle lavalder ikke engang halvt så høj i Wales, som den er i Spanien, hen-

holdsvis 6 og 16 år. Men igen: Der er ikke rigtig fremlagt nogen argumenter, og så er det jo lidt svært at gå ind for en ændring, selv om man er et meget revolutionært menneske og sådan set ønsker grundlæggende forandringer af mangt og meget. Det er svært at gå ind for forandringer, når der ikke er nogen argumenter for dem.

Så synes jeg også, at forslaget lider under den vildfarelse – flere andre har været inde på det, og derfor vil jeg ikke sige meget om det – at man ikke skal gøre noget, hvis børn under 15 år forbryder sig mod straffeloven eller mod regler og forordninger. Selvfølgelig skal man da gøre noget. Selvfølgelig skal der da gribes ind, og der skal gribes kraftigt ind. Der skal bare ikke gribes ind med de midler, som benyttes over for folk, der er over den kriminelle lavalder.

Det sidste punkt, jeg vil trække frem, er, at jeg synes, der er en sammenhæng mellem den kriminelle lavalder og den seksuelle lavalder, og den seksuelle lavalder er jo 15 år. Jeg synes i hvert fald, det er en meget mærkelig opfattelse, hvis man siger, at de unge kan pålægges det fulde ansvar og derfor kan straffes som voksne, hvis de overtræder lovgivningen, men når det gælder deres eget liv og deres seksualitet, kan de ikke pålægges noget ansvar. Derfor kunne jeg godt tænke mig at vide, om forslaget her er en optakt til, at vi vil se et forslag fra Dansk Folkeparti om en nedsættelse af den seksuelle lavalder. Fra Enhedslistens side skal jeg sige, at vi synes ikke lige, det er aktuelt, sådan som kortene ligger.

Tom Behnke (FP):

Jeg vil gerne sige indledningsvis, at vi i Fremskridtspartiet har bemærket, at justitsministeren faktisk gennem de sidste par år har gjort en masse tiltag, også i samarbejde med socialministeren, for at gøre noget mod ungdomskriminaliteten. Der er gjort en række tiltag, som bestemt har været positive.

Vi har til gengæld også den opfattelse i Fremskridtspartiet, at det, ministeren har gjort, ikke helt er nok. Vi kunne godt tænke os, at man gik noget videre, og så når vi frem til det forslag, som i dag er fremsat af Dansk Folkeparti, og som er et forslag, vi i Fremskridtspartiet kan støtte.

Det, der er sagen, er, at vi lever i en ny tid i Danmark. Vi ved også, at den form for kriminalitet, der bliver begået i dag, er anderledes end den kriminalitet, der blev begået for 10 år siden, for 40 år siden eller for 80 år siden.

Kriminaliteten har udviklet sig og moderniseret sig, men vores lovgivning er egentlig ikke rigtig fulgt med tiden. Vores lovgivning er slet ikke gearret til den type kriminalitet, der bliver begået i vore dage, og slet ikke til den kriminalitetsfrekvens, som de kriminelle har.

Sagen er jo også, at i vore dage ser vi meget typisk, at de unge, der starter en kriminel karriere, ikke bare begår ét eller to forhold, men adskillige forhold. Vi har f.eks. set med vore egne øjne, at de, der begår brugstyveri af biler, stjæler to-tre biler om dagen, og det mener jeg slet ikke vores lovgivning er gearret til. Her er der klart et område, der bør samles op på.

Vi har i Fremskridtspartiet den opfattelse, at der skal straffes første gang, og at der skal straffes hver gang. Men hvad skal straffen så være? Ja, det kan jo være alt lige fra ungdomskontrakter til samfundstjeneste, det kunne være weekendfængsel, og det kunne være forskellige andre ordninger. Men det, der er vigtigt, er, at man tager fat allerede første gang, og at man tager fat hver gang.

Så skal vi også have afskaffet den uskik, som hersker her i landet, nemlig at hvis man har begået et hav af forbrydelser, bliver det hele kogt sammen i én stor gryde, så man får en fællesstraf, som slet, slet ikke står i forhold til alle de mange kriminelle forhold, man har begået. Det er vigtigt, at der ikke bliver givet rabat, tværtimod bør man benytte straffelovens mulighed for at skærpe straffen, når der er begået flere kriminelle handlinger.

Det er meget vigtigt, at det får en hurtig og effektiv konsekvens for dem, der begår kriminalitet, og at de med det samme bliver opmærksomme på, at det, det har gjort, er uacceptabelt, og det vil samfundet ikke finde sig i. Resultatet af sanktionen skal naturligvis være, at de pågældende ikke gør det igen, og her er det, valget af sanktion kommer ind i billedet. Det er vigtigt, at dommerne, domstolene, vælger den sanktionstype, der sikrer, at den pågældende ikke igen går ud og begår kriminalitet, og hvad det så skal være, afhænger jo af de forskellige personer og af de forskellige typer kriminalitet.

Men det, der nok er det vigtigste, er, at vi får fat i de unge, allerede inden de kommer ind på en kriminel løbebane, så vi undgår, at de udvikler sig til at være egentlig hårde kriminelle, og vi undgår, at der er nogle, der til sidst har kvalificeret sig så stærkt, at vi er nødt til at sætte dem i fængsel. I virkeligheden har vi i Fremskridtspartiet den opfattelse, at man ikke skal

sætte nogen i fængsel, men der er desværre nogle, der kandiderer så hårdt til det, at vi er nødt til at efterkomme kravet om det.

Samfundstjeneste er et ganske godt redskab; det er et redskab, vi altid har støttet i Fremskridtspartiet, og vi støtter også gerne en udvidelse af brugen af samfundstjeneste. En nedsettelse af den kriminelle lavalder til 12 år – ja, det er jo et gammelt Fremskridtsforslag, og vi ser da med tilfredshed, at et andet parti nu har adopteret vores idé, så derfor støtter vi selvfølgelig også den del af forslaget. Vi mener, det vil have en præventiv effekt, at man sætter den kriminelle lavalder ned, for vi ved, at der er børn og unge i alderen fra 12 til 15 år, som bliver udnyttet af lidt ældre unge, så det er dem, der begår de kriminelle handlinger. Det skal vi selvfølgelig have stoppet i tide.

Så står jeg lidt uforstående overfor, at Venstre og De Konservative så markant har afvist forslaget, for det er jo ikke længe siden, at bl.a. hr. Brian Mikkelsen og hr. Karsten Nonbo fremsatte forslag om bekæmpelse af ungdomskriminalitet her i Folketinget. Det er B 25 fra den 27. oktober 1998, og det fremgår af pkt. 3 om sanktioner og foranstaltninger over for unge kriminelle, at man ønsker en særlig ungdomssamfundstjeneste for 12-17-årige, forsøgsordning med weekendfængsel, ungdomskontrakter også for unge under 15 år, mandsopdækning, strafteattest og flere sikrede pladser på lukkede institutioner.

Når Venstre og De Konservative selv kan fremsætte et forslag, hvor de netop siger, at der skal være klare og tydelige sanktioner for disse unge kriminelle, forstår jeg ikke, at de så markant har taget afstand fra forslaget her. De to forslag er ikke helt parallelle, men de burde kunne gå nogenlunde hånd i hånd.

Men i hvert fald står vi i Fremskridtspartiet inde for den politik, som vi proklamerer over for vælgerne, og vi støtter derfor forslaget.

Jann Sjursen (KRF):

Beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti indeholder to elementer:

For det første ønsker Dansk Folkeparti øget brug af samfundstjeneste.

Det ønske kan vi fra Kristeligt Folkepartis side fuldt ud dele. Vi er generelt positive over for anvendelse af samfundstjeneste, også over for unge mennesker.

Det andet element – og det er det, der bliver brugt mest krudt på i Dansk Folkepartis beslut-

ningsforslag – er forslaget om at nedsætte den kriminelle lavalder til 12 år.

Det forslag kan vi ikke bifalde fra Kristeligt Folkepartis side. Vi ønsker at fastholde den kriminelle lavalder på 15 år, som den er i de øvrige nordiske lande.

Hvis man ændrer den til 12 år, mener jeg, at det vil ramme – faktisk ordret »ramme« – en række børn, som i virkeligheden ikke er i stand til at vurdere de fulde konsekvenser af de handlinger, de foretager. Og jeg mener også, at det indirekte kan være med til at fratage forældrene det ansvar, de har for deres børn og til dels også for disses gerninger. Derfor vil vi ikke støtte den del af beslutningsforslaget.

Vi er dog enige i, at det er et problem, at også børn under den kriminelle lavalder, altså under 15 år, begår kriminalitet og ofte gør det i flok i form af bander, sådan som det også fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget fra Dansk Folkepartis side.

Her vil jeg dog pege på, at det fortsat er ønskeligt med en forstærket indsats, og jeg fornemmer da også, at justitsministeren fortsat gerne vil gå i den retning. Det gælder ikke mindst det såkaldte SSP-samarbejde, som vi fra Kristeligt Folkepartis side synes skal forstærkes og videreudvikles i de kommende år.

Jeg vil godt nævne, at det jo ikke er sådan, at når børn under 15 år begår kriminelle handlinger, så sker der ikke en pind, så er der ikke nogen som helst former for konsekvens. Det er der, og det skal der fortsat være. Det skal bare være i socialt regi. Det er dér, vi tror man når de bedste resultater med hensyn til at få bragt de unge mennesker ud af den kriminelle løbebane, som de måske er slået ind på.

Vi ønsker altså ikke at være med til at sætte børn under 15 år i fængsel, hvilket ville være den yderste konsekvens, hvis Dansk Folkeparti fik vedtaget sit beslutningsforslag. Det synes vi er urimeligt, og derfor kan vi samlet set ikke støtte beslutningsforslaget, selv om vi altså er positive over for øget anvendelse af samfundstjeneste.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Karsten Nonbo for en kort bemærkning til hr. Tom Behnke.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil bare sige til hr. Tom Behnke, at det ikke har været Venstres intention i vores beslut-

ningsforslag at sænke den kriminelle lavalder. Når Venstre har talt om kontrakter, har det været som en socialpolitisk foranstaltning, og der har på intet tidspunkt været tale om at nedsætte den kriminelle lavalder, og det står heller ikke i forslaget.

Anden næstformand (Henning Grove):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Peter Skaarup.

Peter Skaarup (DF):

Onsdag den 31. januar 1996 var der i B.T. en meget interessant artikel, der berører det forslag, vi debatterer her i dag. Det drejer sig om en 14-årig, der tilstår 21 voldelige røverier, og der står bl.a. i artiklen:

»Ja, det er mig. Det dér røveri, det har jeg også begået.«

Storgrinende og stolt lægger en 14-årig indvandrers af tyrkisk herkomst kortene på bordet. Derefter slipper kriminalfolkene drengen løs og venter kun på, at den næste røverianmeldelse indløber.

Den 14-årige vaneforbryder leder en bande i Slagelse, hvor medlemmerne hovedsagelig er tyrkiske og palæstinensiske indvandrere. I weekenden begik banden tre røverier og tilstod efter anholdelsen blankt de tre.

Når dagens udbytte er sikret i Slagelse, fortsætter banden med toget til hovedstaden, hvor de formøbler rovet i Scala. Når de løber tør for kontanter, overfalder og røver de sagesløse mennesker på Axeltorv.

»Vi står magtesløse. Lige nu sidder den 14-årige over for mig. Det er fjerde gang på halvanden uge, vi anholder ham. Han har foreløbig tilstået 17 røverier. Vi kan ikke andet end slippe ham løs efter afhøringen, systemet har ingen sanktionsmuligheder«, siger kriminalassistent Niels Larsen fra Specialgruppen på Station 1 i København.«

Ergo har vi altså et problem her i landet, når politiet i den grad føler sig magtesløst over for forbrydelser, der bliver begået på samleband, uden at der kan skrives ind over for det. Det er et stort problem, og derfor synes jeg, det er meget skuffende, at der ikke i dag har vist sig et flertal for at kunne straffe personer under den kriminelle lavalder.

Det, man selvfølgelig kan glæde sig lidt over, er, at der trods alt ser ud til at være et flertal – eller i hvert fald et flertal på vej – for at accep-

tere samfundstjeneste for nogle af disse personer under den kriminelle lavalder.

Det, vi ikke helt har fået svar på under debatten, er så, om der blandt de partier, der støtter sådan et forslag, også er villighed til at sænke den kriminelle lavalder på det særlige område, eller hvordan man nu har tænkt sig det. Ellers vil det jo betyde, at man er nødt til at komme med et forslag, der gør det muligt at straffe unge under den kriminelle lavalder med samfundstjeneste.

Der har været en række ordførere heroppe, og jeg vil komme med en kort kommentar til hver enkelt:

Fru Margot Torp fra Socialdemokratiet mente, at man ikke kunne overlade kriminelle børn eller unge til politiet og retsmyndighederne.

Dér vil jeg sige: Det er faktisk sådan i en del lande, at det gør man med udmærkede resultater til følge. F.eks. har man i Canada det, man kalder juvenile courts; som faktisk af hensyn til de unge kriminelle er nogle domstole, hvor de får en retfærdig behandling.

I dag er det jo sådan, som visse ordførere har været inde på, at man måske godt til en vis grad kan straffe unge mennesker ved at sende dem på institution inden for det sociale system, men de unge mennesker har altså ikke den retsbeskyttelse, som man kender inden for et normalt retssystem, og det ønsker Dansk Folkeparti at give dem via sådanne ungdomsdomstole.

Hr. Karsten Nonbo var inde på, at det var skuffende, at der kom et sådant forslag, og mente, at det ikke var rimeligt at foretage en sænkning af den kriminelle lavalder, og at de initiativer, som der er lagt op til i det her forslag, allerede i dag findes i lovgivningen.

Dér vil jeg så bare svare, at ved et debatmøde, som jeg deltog i i forbindelse med den lov og orden-kampagne, som Dansk Folkeparti har haft i gang, sagde politimesteren i Horsens faktisk, at han også følte sig magtesløs over for unge kriminelle, og at man i visse situationer inden for politiet var nødt til at bruge nogle redskaber, som der faktisk ikke specielt var hjemmel til, nemlig skriftligt at tilkendegive over for den unge kriminelle, at man ikke ville acceptere den kriminelle handling. Det er der i dag ikke hjemmel til via politiets indsats i sådan nogle tilfælde, men han mente, at det skulle der skabes, og var derfor indstillet på, at der skulle nogle ændringer til.

Derfor synes jeg da, hr. Karsten Nonbo og Venstre også skulle overveje at tilslutte sig i

hvert fald den del af forslaget med hensyn til unge kriminelle.

Hr. Brian Mikkelsen var inde på, at det er meget godt med samfundstjeneste, og at Det Konservative Folkeparti godt kunne være enig i dét.

Dér vil jeg så bare sige, at det er da positivt nok, men at det bare virker mystisk, at man altså ikke har villet være med til det her forslag i dag, når man fra De Konservatives side i den grad selv har fremsat forslag, hvori man har givet udtryk for, at man mener, at der er behov for weekendfængsel og behov for forskellige andre initiativer over for unge kriminelle. Det tyder på, at De Konservative har erkendt, at der er et problem, men altså ikke rigtig vil gøre det, der skal til for at løse problemet.

Fru Anne Bastrup var inde på, at hun nok skulle være sød og ærlig her på talerstolen – og det takker jeg da for – og sagde, at der måske også kunne være noget rigtigt i samfundstjeneste over for unge kriminelle, men at hun ikke kunne tilslutte sig den anden del af forslaget.

Men jeg kvitterer da for, at fru Anne Bastrup har været sød og ærlig her på talerstolen og vil støtte et forslag, som vi måske kommer med på et senere tidspunkt, og som kun drejer sig om samfundstjeneste for unge kriminelle.

Fru Sonja Albrink var inde på, at det var vældig godt med samfundstjeneste også for de 12-15-årige, og var lidt skuffet over, at bemærkningerne ikke koncentrerede sig helt så meget om den del, men mere var inde på spørgsmålet om en sænkning af den kriminelle lavalder.

Dér vil jeg sige, at det skal vi da tænke over ved fremtidige fremsættelser af forslag og prøve at lade bemærkningerne afspejle begge de to punkter, der er i selve forslaget. Men jeg vil også sige, at jeg synes, det havde været rimeligt også at støtte spørgsmålet om en sænkning af den kriminelle lavalder.

Lad mig bare minde om, at der i befolkningen faktisk er et meget markant flertal, der ønsker denne ændring i retning af en sænkning af den kriminelle lavalder. Både Gallupinstituttet og andre institutter har, når de har målt de her ting, kunnet konstatere, at der er et helt markant flertal, der ønsker det her, altså at to tredjedele af befolkningen vil have en sænkning af den kriminelle lavalder.

Hr. Søren Søndergaard var inde på, hvorfor det lige skulle være 12 år, den skulle ned på.

Da forslaget blev udarbejdet, var det sådan set et forsøg på at imødekomme bl.a. hr. Søren Søndergaard, nemlig derved, at den ikke skulle afskaffes helt, at det ikke skulle gøres muligt at straffe helt unge mennesker. Men hvis det er sådan, at hr. Søren Søndergaard hellere vil have, at den kriminelle lavalder afskaffes, og at der indføres ungdomsdomstole, hvor man i særlige tilfælde kan dømme unge mennesker under 12 år, jamen så ingen alarm for min skyld.

Og jeg synes faktisk, at bl.a. det, som Retsudvalget har fået melding om er den kriminelle lavalder i andre lande, bør gøre det interessant også for hr. Søren Søndergaard at dyrke den del af problemstillingen. Det er faktisk ikke så utrolig uhyggeligt, at Dansk Folkeparti vil nedsætte den kriminelle lavalder. Det er faktisk ganske sund fornuft, og det behøver ikke betyde, at man er ude på at sætte børn i fængsel, sådan som det indirekte fremgik af hr. Søren Søndergaards bemærkninger.

Hr. Tom Behnke var vældig positiv og sagde, at Fremskridtspartiet selv var kommet med det forslag, og det er selvfølgelig godt. Og jeg er fuldstændig enig i, at Venstre og De Konservative er alt for tilbageholdende her, og at det faktisk er temmelig skuffende, at hverken Venstre eller De Konservative, som ellers går for at være nogle partier, der gerne vil stramme retsprincipperne op og give mulighed for hårdere straffe for alvorlige forbrydelser i det danske samfund, ikke rigtig vil bakke sådan et forslag op, som jo peger i den retning, som Venstre og De Konservative normalt støtter.

Generelt set må vi sige, at det er ærgerligt, at der ikke kan skabes flertal for det her forslag i dets nuværende form, men det er klart, at det giver os blod på tanden. Og vi vil tage bl.a. hr. Jann Sjursens bemærkninger om, at Kristeligt Folkeparti også går ind for samfundstjeneste for unge mennesker, som udtryk for, at der måske er basis for på et tidspunkt at fremsætte et særskilt forslag om specielt det, for det kunne måske gøre, at der kunne blive flertal for det. Sådan forstår jeg i hvert fald de taler, der i dag har været fra forskellige ordførere, så det vil vi overveje meget positivt.

Men sammenfattende vil jeg sige, at med den kriminalitetsudvikling, vi har set blandt særlig helt unge mennesker under den kriminelle lavalder, er det skuffende, at der så ikke er større opbakning fra Folketingets side til det konstruktive forslag, som vi har at gøre med her.

Jeg kan f.eks. sige, at i 1987 blev der registreret 806 straffelovovertrædelser fra butikstyveri til grov vold blandt årgangens i alt 38.323 14-årige drenge, hvorimod der i 1996 var tale om 1.106 afgørelser fordelt på blot 28.023 drenge på 14 år. Det er jo en utrolig markant stigning i kriminaliteten blandt unge mennesker under den kriminelle lavalder, vi ser her. Og i 1987 blev der noteret 21 overtrædelser af straffeloven pr. 1.000 14-årige drenge, mens tallet i 1996 var vokset til 39 pr. 1.000 14-årige drenge, altså næsten en fordobling.

Det viser med al ønskelig tydelighed, at der er behov for stramninger her, og at der er behov for at nedsætte den kriminelle lavalder og anvende samfundstjeneste over for helt unge mennesker.

Desværre ser der ikke ud til at være opbakning til den ene del af forslaget, men i Dansk Folkeparti vil vi så pukle på med i hvert fald at skabe flertal for den anden del af det.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg ved ikke, om det er uhyggeligt, at Dansk Folkeparti vil nedsætte den kriminelle lavalder, men det er sådan set slet ikke det, diskussionen går på. Diskussionen går på, om det er et konstruktivt forslag, sådan som hr. Peter Skaarup siger.

Om det er et konstruktivt forslag, kan man jo ikke måle i forhold til, hvor meget kriminalitet der begås. Det kan man jo kun måle i forhold til f.eks. kriminaliteten i lande, hvor den kriminelle lavalder er lavere, eller i lande, hvor den er højere. Så kan man jo se, om det er et konstruktivt forslag.

Og hvis det er sådan, at Dansk Folkeparti kan føre belæg for, at ungdomskriminaliteten f.eks. i Irland, hvor man har en kriminel lavalder på 7 år, er meget, meget, meget mindre, end den er i Danmark, og hvis man kan føre belæg for, at i de lande, der har en højere kriminel lavalder, er den meget, meget, meget større, også når man modificerer for forskellige sociale grupper osv., er det er da klart, at man må gå ind og kigge på, hvad der er hensigtsmæssigt, men det har vi jo ikke fået. Vi har bare fået en påstand om, at det vil hjælpe at nedsætte den kriminelle lavalder.

Så vil jeg i øvrigt protestere mod, at Dansk Folkeparti gang på gang bagtaler politiet på den måde. Jeg er sikker på, at politiet ikke bare har løsladt nogle folk, der har lavet det dér, men at de selvfølgelig dels har henvendt sig til foræl-

drene og dels har henvendt sig til de sociale myndigheder.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil bare svare hr. Søren Søndergaard, at selvfølgelig bagtaler Dansk Folkeparti ikke politiet. Tværtimod fortæller vi her i Folketings-salen i dag, at politiet ønsker, i hvert fald Dansk Kriminalpolitiforening ønsker den kriminelle lavalder afskaffet. Så kan justitsministeren og hr. Søren Søndergaard sige, at det bare er sådan en tilfældig fagforening, hvor vi ikke skal tænke nærmere over, hvad de mener. Det ville svare til SiD eller Dansk Metal, eller hvem der nu kunne udtale sig i en given sag.

Der vil jeg så bare sige, at Dansk Kriminalpolitiforening repræsenterer kriminalpolitiet, som bl.a. tager sig af alvorlig, grov vold i samfundet og skal gribe ind over for det. Derfor er det jo trods alt rimelig interessant, at Dansk Kriminalpolitiforening ønsker at sænke den kriminelle lavalder og vil bruge det som et instrument. Derfor virker det også meget mystisk for mig, at Venstre og De Konservative ikke kan bakke det forslag op i dag.

Den anden del af hr. Søren Søndergaards spørgsmål går på, hvad man ser i andre lande. Er det sådan, at der er nogen forskel på kriminaliteten i Danmark set i forhold til lande, hvor den kriminelle lavalder er lavere? Der vil jeg så bare svare, at det jo er sådan nogle ting, vi selvfølgelig må se på nu, det er klart. Det er bl.a. det arbejde, der nu skal foregå i Retsudvalget omkring det her forslag, men det står klart for mig ...

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg tror, man overskrider taletiden her. Det er nu også kriminelt.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Nå. Så beklager jeg selvfølgelig, men afslutter blot ved at sige, at det er noget af det, vi må se på i Retsudvalget, og det får vi rig lejlighed til, hr. Søren Søndergaard og jeg.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det kunne være, at formanden skulle overveje noget samfundstjeneste til hr. Peter Skaarup.

Derudover vil jeg sige: Det, hr. Peter Skaarup stod heroppe og påstod, var jo, at politifolk i

Slagelse, som havde været i kontakt med en person, som havde lavet alvorlig kriminalitet, bare løslod vedkommende og ikke udnyttede de muligheder, de havde til selvfølgelig at kontakte de sociale myndigheder, til selvfølgelig at kontakte forældrene og forsøge at gøre noget i forhold til det.

Så dårligt tror jeg ikke, det danske politi er, og jeg synes, at hr. Peter Skaarup, medmindre han kan dokumentere det, skal lade være med gang på gang at komme med den type påstande.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Til hr. Søren Søndergaard kan jeg sige, at det var ingen påstand, jeg kom med. Det var en artikel, jeg læste op fra, i B.T. fra den 31. januar 1996, hvor der stod: »Vi kan ikke andet end slippe ham løs efter afhøringen, systemet har ingen sanktionsmuligheder« siger kriminalassistent Niels Larsen fra Specialgruppen på Station 1 i København.« Og det var ikke i Slagelse, som hr. Søren Søndergaard sagde.

Men det ændrer ikke ved, at jeg er enig i, at der er da nogle sanktionsmuligheder i dag via det sociale system, men spørgsmålet er, og det er det, vi debatterer i dag, om de er gode nok. Der er det altså, Dansk Folkeparti siger, at begår man alvorlige kriminelle handlinger gentagne gange, så bør der være nogle sanktionsmuligheder over for helt unge mennesker som en del af det normale retssystem, vi kender her i landet.

Og vi må så også bare tilføje, at man ikke er sikret nogen som helst muligheder inden for retssystemet eller nogen som helst andre muligheder for at få retfærdighed, hvis man er anklaget eller sigtet, inden for det sociale system, men det vil man være med vores forslag om de her ungdomsdomstole.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes, det er tankevækkende, at Dansk Folkeparti på det her område bygger sine forslag på en artikel i B.T.

Men jeg vil godt beklage: Hr. Peter Skaarup har ikke fremsat påstandene, han har bare viderebragt dem, og hr. Skaarup må så beklage, at jeg kom til at gøre den fejl. Det korte af det lange er, at påstandene, der blev viderebragt, var, at politiet i Slagelse havde ladet en person, der havde begået ordentlig kriminalitet, løbe

uden videre. Det mener jeg er en urimelig påstand.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Ja, vi kan jo diskutere det her frem og tilbage i lang tid. Lad mig blot sige til slut, at jeg har læst op fra en artikel, og der står ikke noget i den artikel om, hvad der skete efterfølgende.

Til hr. Søren Søndergaard kan jeg sige, at forhåbentlig er der sket det, at man har taget sagen op inden for det sociale system. Så er det bare, jeg siger, og Dansk Folkeparti siger, at det ikke er nok. Det er det, vi gerne vil gøre opmærksom på under denne debat. Vi er nødt til at gøre noget mere fra samfundets side, og det er der altså opbakning til, i hvert fald ude i befolkningen. Tilsyneladende er der endnu ikke opbakning til det herinde i Folketinget. Det må vi så prøve at skabe.

Men afslutningsvis kan jeg sige, at vi rammer sådan en lidt øm tå hos Enhedslisten, som i mange, mange tilfælde jo afviser at gribe ind over for de grove kriminelle via nogle højere straffe på det her område. Det er en helt anden debat, men det er i hvert fald det spor, jeg kommer ind på, når jeg hører hr. Søren Søndergaard.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 67:

Forslag til folketingsbeslutning om afbrydelse af forældelse ved domfældtes unddragelse af straffuldbyrdsen.

Af Tom Behnke (FP) m.fl.

(Fremsat 1/12 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

I det beslutningsforslag, som Tinget her skal behandle, opfordres regeringen til at ændre straffelovens regler om forældelse af idømt straf, så det ikke bliver muligt at undslippe straf ved f.eks. at rejse til udlandet.

Baggrunden for forslaget er, at straffeloven ikke i dag indeholder bestemmelser, der afbryder forældelsesfristen, når den dømte unddrager sig straffuldbyrdsen ved f.eks. at rejse til udlandet. Det betyder, at den tid, som den dømte opholder sig i udlandet for at undgå en idømt straf, ikke trækkes fra ved beregningen af den forældelsesfrist, som efter straffeloven gælder for fuldbyrdelse af den pågældende straf.

Som jeg gav udtryk for, da vi før jul drøftede sagen om Ole B. Hansen i Retsudvalget, kan det virke stødende for den almindelige retsfølelse, når vi oplever, at en person kan opholde sig i et andet land og dermed undgå at afsone den straf, den pågældende er idømt. Som jeg tilkendegav over for Retsudvalget i december, er der efter min opfattelse absolut god grund til at overveje, om der skal ændres i de gældende regler.

Hovedbaggrunden for, at reglerne ser ud, som de gør, er hensynet til den nordiske retsenhed på området, det hensyn afspejler sig også i den nordiske straffuldbyrdslov. Efter den lov kan straffe idømt i et andet nordisk land fuldbyrdes i et andet land. De andre nordiske lande har enslydende love, der giver mulighed for at fuldbyrde straffe idømt i Danmark i disse lande. Efter disse love er det alene domslandets regler, der er afgørende for, om en straf kan fuldbyrdes i et andet nordisk land. Fuldbyrdeslandet kan altså ikke uden videre nægte at overtage fuldbyrdelsen af den straf med den begrundelse, at der er indtrådt forældelse efter fuldbyrdeslandets regler.

Ændrer vi de danske regler, så forældelsesfristerne afbrydes, hvis den dømte unddrager sig fuldbyrdelsen, kan det derfor få betydning for de andre nordiske landes fuldbyrdelse af danske straffedomme.

Vi vil derfor ikke uden videre ændre de danske regler på dette område. De fælles nordiske regler betyder selvsagt ikke, at vi i Danmark er afskåret fra at ændre vore forældelsesregler,